Załącznik nr 5 Ogłoszenia o naborze wniosków o powierzenie grantów nr V / RPO / EFS / 2021

Katalog stawek maksymalnych

1. Niniejszy dokument określa katalog najczęściej występujących kosztów w ramach *Działania: 11.1 Włączenie społeczne na obszarach objętych LSR* oraz zawiera zalecenia odnośnie zasad konstruowania budżetu szczegółowego projektu objętego grantem. Katalog kosztów nie ma charakteru zamkniętego.
2. Stawki wyszczególnione w zestawieniu są stawkami maksymalnymi, jednak nie oznacza to automatycznego akceptowania przez oceniających stawek założonych na maksymalnym poziomie (brane pod uwagę będą takie czynniki jak: specyfika projektu objętego grantem, stopień złożoności projektu objętego grantem, wielkość grupy docelowej, miejsce realizacji).
3. Kwoty ujęte w zestawieniu uwzględniają wartość brutto wydatku (z wyjątkiem wynagrodzeń, które są szacowane z uwzględnieniem kosztów pracodawcy).
4. Godzina ujęta w zestawieniu, co do zasady oznacza godzinę zegarową (tj. 60 minut), chyba że w zestawieniu wskazano inaczej.
5. Dopuszczalne jest ujmowanie w projekcie objętym grantem innych kosztów, które są niezbędne do jego realizacji.
6. W sytuacji wątpliwości co do racjonalności ujętego w budżecie kosztu, LGD może na etapie weryfikacji wstępnej, wezwać Grantobiorcę do przedłożenia min. 2 dokumentów uzasadniających przyjęty poziom cenowy (np. oferty cenowe, katalogi cenowe, wydruki ze stron www, itp.) w odniesieniu do dóbr lub usług, których koszt nie został ujęty w katalogu stawek maksymalnych.
7. Dokonując oceny wydatków ujętych w budżetach projektów objętych grantem, LGD będzie weryfikować:
   a) kwalifikowalność wydatków pod kątem zgodności z *Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020*,
   b) prawidłowość sporządzenia budżetu projektu objętego grantem.

7. Kwota grantu może ulec odpowiedniemu zmniejszeniu w przypadku:
   a) stwierdzenia przez Radę LGD niekwalifikowalności lub nieracjonalności danego kosztu,
   b) niezastosowania przez Grantobiorcę katalogu stawek maksymalnych (jeśli dotyczy),
   c) niezastosowania się Grantobiorcy do Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 w zakresie wskazanym w „Zasadach udzielenia wsparcia na projekty objęte grantami w ramach EFS" stanowiących załącznik do ogłoszenia o naborze,
   d) włączenia przez Grantobiorcę do kosztów projektu cross – financingu.

Mając na uwadze powyższe, przy planowaniu wydatków, Grantobiorca powinien kierować się zasadą, aby ujęty w budżecie koszt był niezbędny do realizacji celów projektu objętego grantem i został dokonany w sposób przejrzysty, racjonalny i efektywny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów.

	NAZWA KOSZTU	JEDNOSTKA MIARY	MAKSYMALNY DOPUSZCZALNY KOSZT BRUTTO (W ZŁOTYCH)	OCZEKIWANY STANDARD
1.	Doradca zawodowy	godzina (60 minut)	100,00 zł	Wydatek kwalifikowalny, o ile doradca posiada wykształcenie wyższe / zawodowe lub kwalifikacje umożliwiające prowadzenie danego wsparcia – weryfikacja na podstawie CV oraz dokumentu potwierdzającego kwalifikacje lub kompetencje zawodowe np. certyfikatu, dyplomu, zaświadczenia, świadectwa lub innego dokumentu.
2.	Pośrednik pracy	godzina (60 minut)	100,00 zł	Wydatek kwalifikowalny, o ile pośrednik pracy posiada wykształcenie wyższe / zawodowe lub kwalifikacje umożliwiające prowadzenie danego wsparcia – weryfikacja na podstawie CV oraz dokumentu potwierdzającego kwalifikacje lub kompetencje zawodowe np. certyfikatu, dyplomu, zaświadczenia, świadectwa lub innego dokumentu.
3.	Asystent osoby niepełnosprawnej	godzina (60 minut) / etat	25 zł/godz. lub 3 800,00 zł etat (wynagrodzenie brutto z uwzględnieniem kosztów pracodawcy)	Warunkiem zatrudnienia AON jest ukończone kształcenie w zawodzie asystenta osoby niepełnosprawnej zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz. U. poz. 184, z późn. zm.)
4.	Psycholog	godzina (60 minut)	100,00 zł	Wydatek kwalifikowalny, o ile psycholog posiada wykształcenie wyższe / zawodowe lub kwalifikacje umożliwiające prowadzenie danego wsparcia – weryfikacja na podstawie CV oraz dokumentu potwierdzającego kwalifikacje lub kompetencje zawodowe np. certyfikatu, dyplomu, zaświadczenia, świadectwa lub innego dokumentu.
5.	Fizjoterapeuta	godzina (60 minut)	70 zł	
6.	Rehabilitant	godzina (60 minut)	60,00 zł	
7.	Dietetyk	godzina (60 minut)	90,00 zł	
8.	Prawnik	godzina (60 minut)	100,00 zł	Wydatek kwalifikowalny, o ile prawnik posiada wykształcenie/kwalifikacje lub doświadczenie umożliwiające prowadzenie danego wsparcia – weryfikacja na podstawie CV oraz dokumentu potwierdzającego kwalifikacje lub kompetencje zawodowe

				np. certyfikatu, dyplomu, zaświadczenia, świadectwa lub innego dokumentu.
9.	Terapeuta (indywidualny i grupowy)	godzina (60 minut)	100,00 zł	Wydatek kwalifikowalny, o ile terapeuta posiada wykształcenie/kwalifikacje lub doświadczenie umożliwiające prowadzenie danego wsparcia – weryfikacja na podstawie CV oraz dokumentu potwierdzającego kwalifikacje lub kompetencje zawodowe np. certyfikatu, dyplomu, zaświadczenia, świadectwa lub innego dokumentu.
10.	Poradnictwo specjalistyczne – terapia rodzinna	godzina (60 minut)	140,00 zł	-
11.	Trener, prowadzący treningi interpersonalne, zajęcia motywacyjne, zajęcia z języków obcych, dietetyk, trener personalny, prowadzący szkolenie z przedsiębiorczości, coaching itp.	godzina (60 minut)	100,00 zł	Wydatek kwalifikowalny, o ile jest to uzasadnione specyfiką realizowanego projektu. Wydatek kwalifikowalny, o ile trener posiada wykształcenie wyższe/zawodowe lub certyfikaty/zaświadczenia/inne umożliwiające przeprowadzenie danego wsparcia.
12.	Trener, prowadzący warsztaty rękodzielnicze, warsztaty kulinarne, zajęcia sportowe, artystyczne, warsztaty z poprawy wizerunku itp.	godzina (60 minut)	70,00 zł	
13.	Wynajem sal szkoleniowych a) sala komputerowa z wyposażeniem (komputery) dla ok. 8-15 osób b) sala konferencyjna dla ok. 30-50 osób c) sala szkoleniowa ok. 16-30 osób d) sala szkoleniowa ok. 5-15 osób	godzina (60 minut)	60,00 zł 80,00 zł 50,00 zł 40,00 zł	- obejmuje koszt wynajmu sali wyposażonej, zgodnie z potrzebami projektu, m.in. w stoły, krzesła, tablice flipchart lub tablice suchościeralne, bezprzewodowy dostęp do Internetu oraz koszty utrzymania sali, w tym energii elektrycznej; - 1 godzinę wynajmu należy rozumieć jako godzinę zegarową (60 min.).
14.	Materiały piśmiennicze	Zestaw	20 zł/osoba	- wydatek kwalifikowalny, o ile jest to uzasadnione specyfiką realizowanego projektu;

				- wydatek kwalifikowalny, o ile przewidziane są w ramach realizowanego projektu szkolenia/warsztaty/doradztwo; - obejmuje zestaw składający się z teczki, notesu, długopisu, wydruków; - cena rynkowa powinna być uzależniona od rodzaju oferowanej usługi i jest niższa, jeśli finansowany jest mniejszy zakres usługi (np. notes i długopis); - cena nie obejmuje kosztu logotypów (objęte są kosztami administracyjnymi).
15.	Materiały i artykuły niezbędne do udzielenia wsparcia uczestnikom	Zestaw/osoba	40,00 zł	Obejmuje zakup wszelkich materiałów i artykułów niezbędnych do przeprowadzenia zajęć tzw. materiałów i artykułów zużywalnych, np. materiały papiernicze, rysunkowe, dekoracyjne, artykuły spożywcze, materiały do rękodzieła, materiały plastyczne, inne materiały i artykuły zużywalne niezbędne do udzielenia wsparcia uczestnikom projektu. Każdorazowo wymagane szczegółowe uzasadnienie we wniosku o powierzenie grantu. Warsztat o danej tematyce 1-dniowy lub kilkudniowy
16.	Transport – wynajem auta/ busa do przewożenia uczestników	kilometr	3,5 zł/km	
17.	Nocleg ze śniadaniem	Osobodoba	120 zł za osobę w pokoju dwuosobowym ze śniadaniem 180 zł za osobę w pokoju jednoosobowym ze śniadaniem	- obejmuje nocleg, co do zasady w pokojach 2 – osobowych (nocleg w pokojach 1 – osobowych jest kwalifikowalny tylko w uzasadnionych przypadkach). Wydatek kwalifikowalny o ile wsparcie (np. szkolenie, wyjazd studyjny) dla tej samej grupy osób trwa co najmniej dwa dni. W przypadku wsparcia trwającego nie dłużej niż jeden dzień wydatek kwalifikowalny w sytuacji, gdy miejsce odbywania szkolenia jest oddalone od miejsca zamieszkania osoby w nim uczestniczącej o więcej niż 50 km (droga publiczna a nie w linii prostej), a jednocześnie wsparcie zaczyna się przed godziną 9:00 lub kończy się po godzinie 17:00, chyba że nie ma dostępnego dojazdu publicznymi środkami transportu. Obejmuje nocleg w miejscu noclegowym o standardzie minimalnie 3* wraz ze śniadaniem, przy czym istnieje możliwość szerszego zakresu usługi, o ile mieści się w określonej cenie rynkowej i jest to uzasadnione celami projektu. Obejmuje nocleg, co do zasady w pokojach 2 –osobowych (nocleg w

				pokojach 1 – osobowych jest kwalifikowalny tylko w uzasadnionych przypadkach). Koszt możliwy do realizacji tylko w uzasadnionych przypadkach. Co do zasady wsparcie szkoleniowe i spotkania powinny odbywać się na miejscu lub zwrot kosztów dojazdu. Możliwość zagwarantowania noclegu dotyczy uczestników, którzy posiadają miejsce zamieszkania w innej miejscowości, niż miejscowość, w której odbywa się wsparcie. **UWAGA! Co do zasady nocleg jest kwalifikowalny jedynie w szczególnie uzasadnionych przypadkach – czyli nie jest to koszt standardowy i może być zakwestionowany przy braku wystarczającego uzasadnienia zasadności (konieczności poniesienia) i racjonalności,**
18.	Kolacja w przypadku organizacji wsparcia z noclegiem	Osoba/sztuka	30 zł	
19.	Koszt przerwy kawowej	osoba	15,00 zł	Maksymalny koszt przerwy kawowej to 15 zł/osobę. Wydatek nie będzie kwalifikowany, jeżeli forma wsparcia w ramach której ma być świadczona przerwa kawowa dla tej samej grupy osób w danym dniu trwa krócej niż 4 godziny. Zakres: standardowa przerwa kawowa (kawa, herbata, woda, soki, ciastka, kanapki). Cena rynkowa powinna być uzależniona od rodzaju oferowanej usługi i jest niższa, jeśli finansowany jest mniejszy zakres usługi (np. kawa, herbata, woda, mleko, cukier cytryna bez drobnych lub słodkich przekąsek).
20.	Koszt przerwy obiadowej	osoba	44,00 zł	(Wyżywienie (obiad) – możliwość kwalifikowania wydatku powinna zostać ograniczona do projektów, w których wsparcie dla tej samej grupy osób w danym dniu trwa nie krócej niż 6 godzin. Zakres: obejmuje dwa dania (zupa i drugie danie), przy czym istnieje możliwość szerszego zakresu usługi, o ile mieści się w określonej cenie rynkowej. Cena rynkowa powinna być uzależniona od rodzaju oferowanej usługi i jest niższa, jeśli finansowany jest mniejszy zakres usługi (np. obiad składający się tylko z drugiego dania).
21.	Stypendium stażowe	osobomiesiąc	1 649,34 zł/osobomiesiąc – co najmniej 160 godzin	W okresie odbywania stażu stażyście przysługuje stypendium stażowe, które miesięcznie wynosi 80% wartości netto minimalnego wynagrodzenia za pracę o którym mowa w przepisach o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, obowiązującego w roku złożenia przez

			stażu	Grantobiorcę wniosku o powierzenie grantu w odpowiedzi na ogłoszony konkurs. Kwalifikowalne są ponadto składki na ubezpieczenie społeczne w wysokości: emerytalna - 321,95 zł, rentowa- 131,95 zł, wypadkowa- zgodna ze stawką obowiązującą dla podmiotu kierującego na staż. **Składki na ubezpieczenie społeczne powinny znaleźć się w odrębnej pozycji budżetowej, a odpowiednia kalkulacja w uzasadnieniu do tej pozycji.** Staż trwa co najmniej 3 miesiące i nie dłużej niż 6 miesięcy kalendarzowych. W uzasadnionych przypadkach, wynikających ze specyfiki stanowiska pracy, na którym odbywa się staż, okres ten może być zmieniony stosownie do planu stażu. Uzasadnienie krótszego okresu powinno zawierać informację o tym, dlaczego jest on wystarczający do osiągnięcia założonego w projekcie celu stażu.
22.	Stypendium szkoleniowe	osobomiesiąc	1440,00 zł/osobomiesiąc – co najmniej 150 zegarowych godzin szkolenia	Osobom uczestniczącym w szkoleniach przysługuje stypendium szkoleniowe, które miesięcznie wynosi 120% zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, jeżeli miesięczna liczba godzin szkolenia wynosi co najmniej 150 godzin zegarowych; w przypadku niższej miesięcznej liczby godzin szkolenia, wysokość stypendium szkoleniowego ustala się proporcjonalnie, z tym, że stypendium to nie może być niższe niż 20% zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Kwalifikowalne są ponadto składki na ubezpieczenie społeczne w wysokości: emerytalna-281,09 zł, rentowa-115,20 zł, wypadkowa- zgodna ze stawką obowiązującą dla podmiotu kierującego na staż. Składki na ubezpieczenie społeczne powinny znaleźć się w odrębnej pozycji budżetowej, a odpowiednia kalkulacja w uzasadnieniu do tej pozycji.
23.	**Zakup sprzętu możliwy jest jedynie w wyjątkowych, merytorycznie uzasadnionych sytuacjach pod warunkiem, że konieczność zakupu wynika ze specyfiki projektu, potrzeb grupy docelowej. Niedopuszczalny jest zakup środków trwałych o wartości początkowej wyższej niż 10 000,00 PLN netto oraz zakupów w ramach cross-financing.**			
24.	Laptop	sztuka	2 500 zł brutto/sztuka w przypadku jednorazowego odpisu	- wydatek kwalifikowalny, o ile nabycie laptopa jest niezbędne w celu wspomagania procesu wdrażania projektu (udzielania wsparcia uczestnikom projektu), nie do obsługi projektu (co jest finansowane w

			amortyzacyjnego	ramach kosztów administracyjnych). Konieczność zakupu urządzenia powinna zostać uzasadniona we wniosku o dofinansowanie projektu; -wydatek kwalifikowalny w wysokości odpowiadającej odpisom amortyzacyjnym, zgodnie z pkt 4 podrozdziału 6.12.1 Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020; - wydatek kwalifikowalny w przypadku, gdy grantobiorca nie posiada wystarczającego zaplecza technicznego do udzielania wsparcia uczestnikom projektu. Mając na uwadze powyższe konieczność dokonywania zakupu sprzętu może skutkować obniżeniem możliwej do uzyskania liczby punktów w ramach oceny potencjału wnioskodawcy; - wydatek kwalifikowalny, o ile laptop posiada parametry biurowe z oprogramowaniem systemowym i podstawowym pakietem biurowym (licencja na 12 miesięcy);
25.	Projektor multimedialny	sztuka	2 400 zł brutto/sztuka w przypadku jednorazowego odpisu amortyzacyjnego	wydatek kwalifikowalny, o ile nabycie projektora multimedialnego jest niezbędne w celu wspomagania procesu wdrażania Konieczność zakupu urządzenia powinna zostać uzasadniona w części wniosku dostępnej pod budżetem szczegółowym; - wydatek kwalifikowalny w przypadku, gdy wnioskodawca nie posiada wystarczającego zaplecza technicznego do udzielania wsparcia uczestnikom projektu;
26.	Urządzenie wielofunkcyjne	sztuka	1 500 zł brutto/sztuka w przypadku jednorazowego odpisu amortyzacyjnego	- wydatek kwalifikowalny, o ile nabycie urządzenia wielofunkcyjnego jest niezbędne w celu wspomagania procesu wdrażania projektu (udzielania wsparcia uczestnikom projektu), Konieczność zakupu urządzenia powinna zostać uzasadniona w części wniosku dostępnej pod budżetem szczegółowym; - wydatek kwalifikowalny w przypadku, gdy wnioskodawca nie posiada wystarczającego zaplecza technicznego do udzielania wsparcia uczestnikom projektu; - wydatek kwalifikowalny, o ile urządzenie posiada min. funkcję druku, kserokopiarki, skanera;
27.	Ekran projekcyjny	sztuka	430 zł brutto/sztuka w przypadku jednorazowego odpisu amortyzacyjnego	- wydatek kwalifikowalny, o ile nabycie ekranu projekcyjnego jest niezbędne w celu wspomagania procesu wdrażania Konieczność zakupu urządzenia powinna zostać uzasadniona w części wniosku dostępnej pod budżetem szczegółowym; - wydatek kwalifikowalny w przypadku, gdy wnioskodawca nie posiada

				wystarczającego zaplecza technicznego do udzielania wsparcia uczestnikom projektu;
28.	Drukarka	sztuka	400,00 zł brutto	-
29.	Mikrofon	sztuka	200,00 zł brutto	-
30.	Kamera cyfrowa	sztuka	1400,00 zł brutto	-
31.	Aparat fotograficzny	sztuka	800,00 zł brutto	Aparat cyfrowy
32.	Tablica flipchart	sztuka	350,00 zł brutto	Tablica magnetyczna, sucho ścieralna
33.	Tablica magnetyczna	sztuka	250,00 zł brutto	Minimalne wymiary 120cm x 90 cm, powierzchnia suchościeralna.
34.	Kurs zawodowy	Osoba/sztuka	4500,00 zł	Koszt uzależniony od zaplanowanej liczby godzin i zakresu szkolenia/kursu, przy czym średni maksymalny koszt dla zlecenia kursu/szkolenia 150 godzinnego to 2900,00 zł. Osobom uczestniczącym w szkoleniach przysługuje stypendium szkoleniowe, które miesięcznie wynosi 120% zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, jeżeli miesięczny wymiar godzin szkolenia wynosi co najmniej 150 godzin. Wykonawcy kursów/szkoleń zawodowych muszą posiadać wpis do rejestru instytucji szkoleniowych. - szkolenia/kursy kończą się egzaminem i otrzymaniem certyfikatu wystawianego przez właściwy organ, który potwierdza zdobycie przez uczestnika kwalifikacji lub kompetencji. Koszt zawiera: wynagrodzenie trenera, koszt certyfikatu, egzaminu zewnętrznego, materiałów szkoleniowych, usługę cateringową, salę. W przypadku stawki niestandardowej -rozeznanie rynku na podstawie porównywalnych ofert cenowych. Za oferty porównywalne uznaje się takie, w których oferenci zawierają takie same lub podobne parametry charakterystyczne towaru lub usługi. Zakres ofert może różnić się jedynie danymi oferenta, cenami netto i brutto, terminem płatności, datą wystawienia.
35.	Badania lekarskie podstawowe	osoba	100,00 zł	-
36.	Badania lekarskie specjalistyczne	osoba	300 zł	np. do zawodu spawacza konieczne są dwa badania ogólne: wstępne i orzekające oraz trzy badania lekarzy specjalistów.

37.	Odzież, obuwie robocze	osoba	300,00 zł	Koszt będzie kwalifikowany w zależności od zawodu w jakim odbywać się będzie staż/zajęcia praktyczne. Na przykład dla spawacza|: buty, fartuch, spodnie i bluza oraz – jako środek ochrony indywidualnej – przyłbica spawalnicza.
38.	Szkolenie BHP dla uczestników	osoba	50,00 zł	-
39.	Zwrot kosztów dojazdu	osoba	cena uzależniona od cenników komunikacji publicznej	Zwrot kosztów dojazdu uczestnika projektu na szkolenie lub inna formę wsparcia następuje na podstawie biletu komunikacji publicznej (jednorazowego lub czasowego) lub innego równoważnego dokumentu. Również bilet z jednego dnia (jako potwierdzenie dziennych kosztów) i lista obecności potwierdzająca uczestnictwo w projekcie w poszczególnych dniach trwania szkolenia jest wystarczającym dowodem poniesienia ww. kosztów. W przypadku zakupu biletów długoterminowych (np. tygodniowych, miesięcznych), termin ważności biletu musi odpowiadać terminowi trwania szkolenia. W przypadku, gdy dana forma wsparcia nie odbywa się w sposób ciągły lub w przypadku nieobecności uczestnika w zajęciach koszt biletu okresowego należy kwalifikować proporcjonalnie w stosunku do faktycznej ilości dojazdów uczestnika na miejsce realizacji formy wsparcia w okresie, którego dotyczy bilet. Dopuszcza się możliwość uwzględnienia cen biletów przewoźników innych niż PKS lub PKP w sytuacji, gdy koszt świadczonych przez nich usług jest porównywalny do cen przewoźników państwowych lub jeśli jest to jedyny przewoźnik na danej trasie lub oferuje dogodniejszy dla uczestnika ze względu na godziny udziału w formie wsparcia rozkład jazdy. Wydatki poniesione przez uczestnika projektu związane z dojazdem własnym samochodem są kwalifikowalne do wysokości ceny biletu transportu publicznego na danej trasie (jeżeli uczestnik poniósł koszty w wysokości równej lub wyższej niż cena biletu), po przedstawieniu przez uczestnika projektu stosownego oświadczenia. Natomiast, jeśli uczestnik udokumentuje poniesienie kosztów w kwocie niższej od ceny biletu, zwrot nastąpi do wysokości faktycznie poniesionych kosztów. W oświadczeniu powinna znaleźć się również informacja dotycząca trasy, na jakiej odbywa się przejazd, odległości i poniesionych kosztów, marki/modelu samochodu oraz numeru rejestracyjnego samochodu. Dodatkowo do oświadczenia należy załączyć potwierdzenie ceny biletu na danej trasie, wystawione przez przewoźnika. Jednocześnie niema

				konieczności załączania kserokopii dowodu rejestracyjnego (oryginał do wglądu). Ponadto uczestnik projektu, który na szkolenie lub inną formę wsparcia dojeżdża samochodem, którego nie jest właścicielem, powinien posiadać stosowną umowę użyczenia (do wglądu).
	Strona internetowa – prowadzenie w okresie realizacji projektu	miesiąc lub usługa	200,00 zł	-
40.	Wartości projektu w przeliczeniu na jednego uczestnika (osobę zagrożoną ubóstwem lub wykluczeniem społecznym)	osoba	**12.000,00 zł** na uczestnika który weźmie udział w działaniach społecznych i zawodowych **3800,00 zł** na uczestnika który weźmie udział tylko w działaniach społecznych	Niezależnie od wartości projektu w przeliczeniu na jednego uczestnika (osoby zagrożonej ubóstwem lub wykluczeniem społecznym), która nie może przekroczyć na uczestnika, który weźmie udział w działaniach społecznych i zawodowych 12.000,00 zł, na uczestnika który weźmie udział tylko w działaniach społecznych 3800,00 zł., w trakcie oceny wniosku o dofinansowanie badana będzie kwalifikowalność, zasadność i racjonalność poszczególnych wydatków przewidzianych w budżecie projektu.

Standard realizacji szkoleń, staży oraz zatrudnienia wspomaganego.

Szkolenia.

1. Szkolenia są zgodne ze zdiagnozowanymi potrzebami i potencjałem uczestnika projektu oraz zdiagnozowanymi potrzebami rynku pracy.
2. Usługi szkoleniowe są realizowane przez instytucje posiadające wpis do Rejestru Instytucji Szkoleniowych prowadzonego przez Wojewódzki Urząd Pracy właściwy ze względu na siedzibę instytucji szkoleniowej.
3. Efektem szkolenia będzie nabycie kwalifikacji lub kompetencji (konkretnych efektów uczenia się uzyskiwanych w toku szkolenia) potwierdzonych odpowiednim dokumentem (np. certyfikatem), który powinien zawierać informacje na temat uzyskanych przez uczestnika efektów uczenia się w rozumieniu Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020.
4. Nabycie kwalifikacji lub kompetencji w rozumieniu Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020 jest weryfikowane poprzez przeprowadzenie odpowiedniego ich sprawdzenia (np. w formie egzaminu).
5. Osobom uczestniczącym w szkoleniach przysługuje stypendium szkoleniowe[1], które miesięcznie wynosi 120% zasiłku[2], o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy[3], jeżeli miesięczna liczba godzin szkolenia wynosi co najmniej 150 godzin, w przypadku niższej miesięcznej liczby godzin szkolenia, wysokość stypendium szkoleniowego ustala się proporcjonalnie, z tym, że stypendium to nie może być niższe niż 20% zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.
6. Osoby o których mowa w punkcie 5, podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnym, rentowym, wypadkowemu i zdrowotnemu[4] jeśli nie mają innych tytułów powodujących obowiązek ubezpieczeń społecznych(art. 6 ust. 1 pkt 9a w związku z art. 9 ust. 6a oraz art. 12 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych; art. 66 ust. 1 pkt 24a, art. 75 ust. 9a oraz art. 81 ust. 8 pkt 5a, art. 83 ust 2 oraz art. 85 ust. 6a ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych).Płatnikiem składek za te osoby jest podmiot kierujący na szkolenie. Koszt składek jest wydatkiem kwalifikowalnym w projekcie, który nie zawiera się w kwocie stypendium, o którym mowa w pkt 5.
7. Osoba zachowuje prawo do stypendium szkoleniowego za okres udokumentowanej niezdolności do odbywania szkolenia, przypadający w okresie jego trwania, za który na podstawie odrębnych przepisów pracownicy zachowują prawo do wynagrodzenia lub przysługują im zasiłki z ubezpieczenia społecznego w razie choroby lub macierzyństwa.
8. Osobom uczestniczącym w szkoleniu, w trakcie jego trwania, można pokryć koszty opieki nad dzieckiem lub dziećmi do lat 7 oraz osobami zależnymi w wysokości wynikającej z wniosku o dofinansowanie

[1] W uzasadnionych przypadkach uczestnik może dobrowolnie zrezygnować z otrzymywania stypendium szkoleniowego w projekcie. Beneficjent jest zobowiązany do ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków uczestnika projektu w sytuacji rezygnacji ze stypendium.

[2] Kwota stypendium jest kwotą brutto nieuwzględniającą składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne płaconych w całości przez płatnika ,tj. podmiot kierujący na szkolenie.

[3] Z uwzględnieniem waloryzacji, o której mowa w art. 72 ust. 6 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

[4] Zgodnie z art. 83 ust. 2 Ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych w przypadku nieobliczania zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych przez płatnika, od przychodów stanowiących podstawę wymiaru składki, zgodnie z przepisami Ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, składkę na ubezpieczenie zdrowotne obliczoną za poszczególne miesiące obniża się do wysokości 0 zł.

Staże.

1. Staż odbywa się na podstawie pisemnej umowy, której stroną jest co najmniej stażysta oraz podmiot przyjmujący na staż, która zawiera podstawowe warunki przebiegu stażu, w tym cel stażu, okres trwania stażu, wysokość przewidywanego stypendium, miejsce wykonywania prac, zakres obowiązków oraz dane opiekuna stażu.
2. Zadania w ramach stażu są wykonywane zgodnie z programem stażu, który jest przygotowany przez podmiot przyjmujący na staż we współpracy z organizatorem stażu i przedkładany do podpisu stażysty. Program stażu jest opracowywany indywidualnie, z uwzględnieniem potrzeb i potencjału stażysty.
3. Stażysta wykonuje swoje obowiązki pod nadzorem opiekuna stażu, wyznaczonego na etapie przygotowań do realizacji programu stażu, który wprowadza stażystę w zakres obowiązków oraz zapoznaje z zasadami i procedurami obowiązującymi w organizacji (w tym z zasadami BHP i przeciwpożarowymi),w której odbywa staż, a także monitoruje realizację przydzielonego w programie stażu zakresu obowiązków i celów edukacyjno-zawodowych oraz udziela informacji zwrotnej stażyście na temat osiąganych wyników i stopnia realizacji zadań. Opiekun stażysty jest wyznaczany po stronie podmiotu przyjmującego na staż.
4. Po zakończeniu stażu jest opracowywana ocena, uwzględniająca osiągnięte rezultaty oraz efekty stażu. Ocena jest opracowywana przez podmiot przyjmujący na staż w formie pisemnej.
5. Podmiot przyjmujący na staż umożliwia stażyście ocenę programu stażu w formie pisemnej.
6. W uzasadnionych przypadkach staże mogą być realizowane w elastycznych godzinach lub niepełne j liczbie godzin[5]. Odpowiednie zapisy regulujące godziny odbywania stażu powinny zostać zapisane w umowie, o której mowa w pkt. 1.
7. Staż trwa nie dłużej niż 6 miesięcy kalendarzowych. W uzasadnionych przypadkach, wynikających ze specyfiki stanowiska pracy, na którym odbywa się staż, może być wydłużony stosownie do programu stażu.
8. W okresie odbywania stażu stażyście przysługuje stypendium stażowe[6], które miesięcznie wynosi 120% zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy[7], jeżeli miesięczna liczba godzin stażu wynosi nie mniej niż 160 godzin miesięcznie[8] – w przypadku niższego miesięcznego wymiaru godzin, wysokość stypendium ustala się proporcjonalnie, chyba że w danym miesiącu nie występuje 20 dni roboczych i odbywanie stażu w mniejszej liczbie godzin stażowych jest niezawinione ze strony uczestnika i podmiotu przyjmującego na staż[9].
9. Stażyści pobierający stypendium stażowe w okresie odbywania stażu podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnym, rentowym i wypadkowym, jeśli nie mają innych tytułów powodujących obowiązek ubezpieczeń społecznych (art. 6 ust. 1 pkt 9a w związku z art. 9 ust. 6a oraz art. 12 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych). Płatnikiem składek za te osoby jest podmiot kierujący na staż.

[5] Niepełna liczba godzin oznacza krótszy czas pracy uczestnika projektu odbywającego staż niż określony w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 sierpnia 2009 r. w sprawie szczegółowych warunków odbywania stażu przez bezrobotnych. Realizacja stażu w elastycznych godzinach lub niepełnej liczbie godzin ma zastosowanie w odniesieniu do staży realizowanych na stanowiskach, dla których zostało to przewidziane zgodnie z zasadami obowiązującymi w podmiocie przyjmującym na staż.

[6] W uzasadnionych przypadkach uczestnik może dobrowolnie zrezygnować z otrzymywania stypendium stażowego w projekcie. Beneficjent jest zobowiązany do ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków uczestnika projektu w sytuacji rezygnacji ze stypendium.

[7] Z uwzględnieniem waloryzacji, o której mowa w art. 72 ust. 6 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

[8] W przypadku osób z niepełnosprawnością zaliczonych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności miesięczne stypendium przysługuje pod warunkiem, że miesięczna liczba godzin stażu wynosi nie mniej niż 140 godzin miesięcznie. Ponadto, wskazany minimalny wymiar godzinowy nie ma zastosowania w odniesieniu do staży realizowanych na stanowiskach pracy, dla których przewidziano krótszy czas pracy zgodnie z obowiązującymi przepisami.

[9] Kwota stypendium stażowego jest kwotą brutto nieuwzględniającą składek na ubezpieczenia społeczne płaconych w całości przez płatnika, tj. podmiot kierujący na staż.

10. Stażyści w okresie odbywania stażu objęci są ubezpieczeniem zdrowotnym[10] oraz od następstw nieszczęśliwych wypadków, z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej. Koszt tego ubezpieczenia jest ponoszony przez podmiot kierujący na staż.
11. Koszt składek na ubezpieczenia, o których mowa w pkt 10 i 11, jest wydatkiem kwalifikowalnym w projekcie, który nie zawiera się w kwocie stypendium, o którym mowa w pkt 9.
12. Osobie odbywającej staż przysługują 2 dni wolne za każde30 dni kalendarzowych odbytego stażu, za które przysługuje stypendium stażowe.
13. Osoba zachowuje prawo do stypendium stażowego za okres udokumentowanej niezdolności do wykonywania zadań przypadający w okresie odbywania stażu, za który na podstawie odrębnych przepisów pracownicy zachowują prawo do wynagrodzenia lub przysługują im zasiłki z ubezpieczenia społecznego w razie choroby lub macierzyństwa.
14. Osobom uczestniczącym w stażu, w okresie jego trwania, można pokryć koszty opieki nad dzieckiem lub dziećmi do lat 7 oraz osobami zależnymi w wysokości wynikającej z wniosku o dofinansowanie.
15. Zasady ewentualnego wynagrodzenia opiekuna stażysty są uregulowane w porozumieniu lub umowie pomiędzy podmiotem kierującym na staż (Beneficjentem), a podmiotem przyjmującym na staż. Dokument ten reguluje zasady refundacji wynagrodzenia opiekuna stażysty z określeniem dokumentów składanych wraz z wnioskiem o refundację oraz dokumentów, którymi powinien dysponować przyjmujący na staż w przypadku kontroli przeprowadzanych przez organizatora stażu lub organy uprawnione. Zasadność wypłaty wynagrodzenia opiekunowi stażysty powinna wynikać ze specyfiki stażu. Oceny zasadności wynagrodzenia dokonuje się podczas realizacji projektu, w momencie otrzymania od beneficjenta informacji dotyczącej specyfiki i miejsca odbywania stażu przez danego uczestnika[11].
16. Koszty wynagrodzenia opiekuna stażysty są kwalifikowalne, o ile uwzględniają jedną z poniższych opcji i wynikają z założeń porozumienia w sprawie realizacji stażu[12]:

a) refundację podmiotowi przyjmującemu na staż dotychczasowego wynagrodzenia opiekuna stażysty w przypadku oddelegowania go wyłącznie do realizacji zadań związanych z opieką nad grupą stażystów, pod warunkiem, że opiekun stażysty nadzoruje pracę więcej niż 3 stażystów i jest to uzasadnione specyfiką stażu[13],
b) refundację podmiotowi przyjmującemu na staż części dotychczasowego wynagrodzenia opiekuna stażysty w przypadku częściowego zwolnienia go od obowiązku świadczenia pracy na rzecz realizacji zadań związanych z opieką nad stażystą/grupą stażystów w wysokości nie większej niż 500 zł brutto miesięcznie[14] za opiekę nad pierwszym stażystą i nie więcej niż 250 zł brutto miesięcznie za każdego kolejnego stażystę, przy czym opiekun może otrzymać refundację za opiekę nad maksymalnie 3 stażystami,
c) refundację podmiotowi przyjmującemu na staż dodatku do wynagrodzenia opiekuna stażysty w sytuacji, gdy nie został zwolniony od obowiązku świadczenia pracy na rzecz realizacji zadań związanych z opieką nad stażystą/grupą stażystów w wysokości nie większej niż 500 zł brutto miesięcznie za opiekę nad pierwszym stażystą i nie więcej niż 250 zł brutto miesięcznie za każdego

[10] Zgodnie z art. 83 ust. 2 Ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych w przypadku nieobliczania zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych przez płatnika, od przychodów stanowiących podstawę wymiaru składki, zgodnie z przepisami Ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, składkę na ubezpieczenie zdrowotne obliczoną za poszczególne miesiące obniża się do wysokości 0 zł.

[11] Ocena zasadności wydatku związanego z wynagrodzeniem dokonywana jest zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014 – 2020, Podrozdział6.2 Ocena kwalifikowalności wydatku.

[12] Wysokość refundacji, o których mowa w punktach a – c naliczana jest proporcjonalnie do liczby godzin stażu zrealizowanego w danym miesiącu przez osoby odbywające staż. Liczba ta uwzględnia 2 dni wolne przysługujące osobie odbywającej staż, o których mowa w pkt. 9, z których skorzystanie nie pomniejsza wysokości refundacji.

[13] Taka forma refundacji nie przysługuje osobom prowadzącym jednoosobową działalność gospodarczą.

[14] Kwoty wynagrodzenia opiekuna stażysty, o których mowa w tym rozdziale, nie uwzględniają kosztów po stronie pracodawcy.

kolejnego stażystę, przy czym opiekun może otrzymać refundację za opiekę nad maksymalnie 3 stażystami[15].

17. Funkcje opiekuna stażysty może pełnić wyłącznie osoba posiadająca co najmniej dwunastomiesięczny staż pracy na danym stanowisku, na którym odbywa się staż lub co najmniej dwunastomiesięczne doświadczenie w branży/dziedzinie, w jakiej realizowany jest staż.
18. Katalog wydatków przewidzianych w ramach projektu może uwzględniać inne koszty związane z odbywaniem stażu takie jak: koszty dojazdu, koszty zakupu zużywalnych materiałów i narzędzi niezbędnych stażyście do odbycia stażu[16], szkolenia BHP stażysty w wysokości nieprzekraczającej 5 000 zł brutto na 1 stażystę, które są rozliczane jako refundacja wydatków poniesionych przez podmiot przyjmujący na staż. Katalog wydatków nie obejmuje wyposażenia stanowiska stażu.

Zatrudnienie wspomagane.

1. W przypadku zdiagnozowania potrzeb osoby z niepełnosprawnościami zapewniane jest wsparcie trenera pracy realizującego działania w zakresie zatrudnienia wspomaganego.
2. Trenerem pracy może być osoba, która spełnia łącznie poniższe warunki:
   a) posiada co najmniej średnie wykształcenie oraz podstawową wiedzę w zakresie przepisów prawa pracy i zatrudniania osób z niepełnosprawnościami,
   b) posiada co najmniej roczne doświadczenie zawodowe, w tym także doświadczenie w formie wolontariatu,
   c) posiada co najmniej 3-miesięczne doświadczenie w bezpośredniej pracy z osobami z niepełnosprawnościami lub przeszła szkolenie w zakresie zatrudnienia wspomaganego.
3. Zadania w zakresie zatrudnienia wspomaganego są realizowane przez trenera pracy, który może zostać również wsparty przez psychologa, doradcę zawodowego lub terapeutów.
4. Osoba z niepełnosprawnościami, może w trakcie zatrudnienia wspomaganego, korzystać również z usług asystenta osoby z niepełnosprawnościami oraz ze wsparcia innych specjalistów ukierunkowanego na utrzymanie zatrudnienia.
5. Trener pracy realizuje zadanie w zakresie:
   a) motywowania i aktywności osoby z niepełnosprawnościami,
   b) zapewnienia jej wsparcia w zakresie poradnictwa i doradztwa zawodowego oraz wypracowania profilu zawodowego,
   c) wsparcia w poszukiwaniu pracy i kontaktu z pracodawcą,
   d) wsparcia po uzyskaniu zatrudnienia w zakresie orzecznictwa, poradnictwa i innych form wymaganego wsparcia.
6. Wymiar czasu pracy i okres zatrudnienia trenera pracy powinien wynikać z indywidualnych potrzeb osób z niepełnosprawnościami, przy czym okres zatrudnienia trenera pracy nie może być dłuższy niż 24 miesiące.

[15] Taka forma refundacji nie przysługuje osobom prowadzącym jednoosobową działalność gospodarczą.

[16] Dotyczy to zakupu materiałów ulegających zużyciu, wyczerpaniu lub degradacji w wyniku normalnej eksploatacji w czasie realizacji zadań stażowych, w przypadku gdy brak ich finansowania w projekcie skutkowałby zubożeniem praktycznego wymiaru stażu; powinny to być wyłącznie materiały w ilości niezbędnej i ściśle powiązanej z programem kształcenia i programem stażu.